

Kolmapäev, 9. oktoober 2013

P7_TA(2013)0411

ELi ja Hiina kahepoolse investeerimislepingu läbirääkimised**Euroopa Parlamendi 9. oktoobri 2013. aasta resolutsioon ELi ja Hiina vaheliste läbirääkimiste kohta kahepoolse investeerimislepingu sõlmimiseks (2013/2674(RSP))**

(2016/C 181/08)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikleid 2, 3, 6 ja 21,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 153, 191, 207 ja 218,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikleid 12, 21, 28, 29, 31 ja 32,
- võttes arvesse 25. juunil 2012. aastal vastu võetud ELi inimõiguste ja demokraatia strateegilist raamistikku ja tegevuskava,
- võttes arvesse 23. novembri 2001. aasta protokoll Hiina Rahvavabariigi ühinemise kohta Maailma Kaubandusorganisatsiooniga,
- võttes arvesse oma 23. mai 2012. aasta resolutsiooni küsimuses, kas ELi ja Hiina vaheline kaubandus on tasakaalust väljas ⁽¹⁾, ning välispoliitika peadirektoraadi 2011. aasta juuli aruannet kaubandus- ja majandussuhete kohta Hiinaga,
- võttes arvesse oma 14. märtsi 2013. aasta resolutsiooni ELi ja Hiina suhete kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse Rahvusvahelise Valuutafondi riiklike investeerimisfondide rahvusvahelise tööühma poolt 2008. aasta oktoobris vastu võetud üldiselt kokku lepitud põhimõtteid ja tavasid ehk nn Santiago põhimõtteid,
- võttes arvesse 20. septembril 2012. aastal Brüsselis toimunud 13. ELi ja Hiina tippkohtumise ühisavaldust,
- võttes arvesse komisjoni teatist „Kaubandus, majanduskasv ja maailmapoliitika. Kaubanduspoliitika – ELi 2020. aasta strateegia keskne teema” (COM(2010)0612) ning Euroopa Parlamendi 27. septembri 2011. aasta resolutsiooni Euroopa uue kaubanduspoliitika kohta Euroopa 2020. aasta strateegia raames ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 13. detsembri 2011. aasta resolutsiooni kaubandus- ja investeerimistõkete kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 6. aprilli 2011. aasta resolutsiooni Euroopa tulevase rahvusvahelise investeerimispoliitika kohta ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ ELT C 264 E, 13.9.2013, lk 33.⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0097.⁽³⁾ ELT C 56 E, 26.2.2013, lk 87.⁽⁴⁾ ELT C 168 E, 14.6.2013, lk 1.⁽⁵⁾ ELT C 296 E, 2.10.2012, lk 34.

Kolmapäev, 9. oktoober 2013

- võttes arvesse oma 25. novembri 2010. aasta resolutsioone ettevõtete sotsiaalse vastutuse kohta rahvusvahelistes kaubanduslepingutes ⁽¹⁾, inimõiguste, sotsiaalsete ja keskkonnastandardite kohta rahvusvahelistes kaubanduslepingutes ⁽²⁾ ning rahvusvahelise kaubanduspoliitika kohta kliimamuutusega kaasnevate nõudmiste taustal ⁽³⁾,
 - võttes arvesse komisjoni teatist „EL – Hiina: Tihedam partnerlus, suurem vastutus” (COM(2006)0631) ja sellele lisatud dokumenti „Konkurents ja partnerlus. ELi ja Hiina vahelist kaubandust ja investeringuid käsitlev dokument” (COM(2006)0632),
 - võttes arvesse oma 5. veebruari 2009. aasta resolutsiooni Euroopa VKEde rolli suurendamise kohta rahvusvahelises kaubanduses ⁽⁴⁾,
 - võttes arvesse oma hiljutist otsust, mille kohaselt peavad kaevandus- ja raietööstusettevõtted avalikustama valitsustele tehtavad maksed ⁽⁵⁾,
 - võttes arvesse 2012. aasta veebruaris Pekingis toimunud 14. ELi ja Hiina tippkohtumisel tehtud ELi ja Hiina ühist otsust algatada läbirääkimised kahepoolse investeerimislepingu üle,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et ELi ja Hiina vaheline kaubandus on viimase kolmekümne aasta jooksul kiiresti ja pidevalt kasvanud, jõudes haripunkti 2012. aastal, kui kaubanduse kogumaht ulatus 433,8 miljardi euroni, ning arvestades, et kahepoolse kaubanduse tasakaal on alates 1997. aastast olnud Hiina kasuks; arvestades, et see kaubanduse puudujääk ulatus 2012. aastal 146 miljardi euroni (2000. aastal oli see 49 miljardit eurot);
- B. arvestades, et ELi välisinvesteeringud Hiinas olid 2011. aastal 102 miljardit eurot ning Hiina välisinvesteeringud ELis olid samal aastal 15 miljardit eurot; arvestades, et Hiina välisinvesteeringud ELis olid ainuüksi 2006. aastal 3,5 miljardit eurot;
- C. arvestades, et Lissaboni lepinguga toodi välismaised otseinvesteeringud liidu ainupädevusse;
- D. arvestades, et 26 ELi liikmesriigil on kehtivad individuaalsed kahepoolsed investeerimislepingud Hiinaga; arvestades, et EL ei ole veel töötanud välja pikaajalist ja jätkusuutlikku tööstuspoliitikat, mis toetaks liidu aktiivseid ja passiivseid huvisid ELi uue välisinvesteeringute poliitika raamistikus;
- E. arvestades, et isegi kui Hiina tööjõukulud on kasvanud möödunud aastatel 10 % võrra aastas, kuulub ta endiselt maailma esimese kolme investeerimisturu hulka;
- F. arvestades, et Hiina 12. viieaastases tegevuskavas ja Euroopa 2020. aasta strateegias väljendatud arengueesmärgid toovad välja suure arvu jagatud huvisid ning ühiseid probleeme; arvestades, et suurem integratsioon ja parem tehnoloogiavahetus ELi ja Hiina majanduse vahel võib luua koostoime ning tuua vastastikust kasu;
- G. arvestades, et era- ja riigiettevõtted peaksid saama kasu võrdsetest konkurentsitingimustest;

⁽¹⁾ ELT C 99 E, 3.4.2012, lk 101.

⁽²⁾ ELT C 99 E, 3.4.2012, lk 31.

⁽³⁾ ELT C 99 E, 3.4.2012, lk 94.

⁽⁴⁾ ELT C 67 E, 18.3.2010, lk 101.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, 12.6.2013, P7_TA(2013)0261 ja 0262.

Kolmapäev, 9. oktoober 2013

- H. arvestades, et see investeerimisleping on esimene, mille üle peab läbirääkimisi EL oma üldise pädevuse alusel, mille ta sai Lissaboni lepingu jõustumisega; arvestades, et sellise, turulepääsu hõlmava investeerimislepingu teemalised läbirääkimised võivad põhjustada nii suurt huvi kui ka võimalikke ühiskondlikke muresid ning seepärast tuleks neid läbi viia võimalikult läbipaistvalt, et võimaldada vajalikku parlamentaarset järelevalvet, täites seega ühe eeltingimuse, mille Euroopa Parlament kehtestas oma vajalikule nõustumisele läbirääkimiste tulemusena;
- I. arvestades, et investorid peavad järgima nii vastuvõtva riigi seadusi kui ka ELi ja Hiina sõlmitud mis tahes jõustunud lepingu sätteid, et kasutada täiel määral ära oma investeeringute parimat võimalikku kaitset;
- J. arvestades, et mõningate põhiliste rahvusvaheliselt tunnustatud sotsiaalsete ja tööõiguste ning keskkonnastandardite puudulik järgimine või järgimata jätmine Hiinas on üks ELi ja Hiina vaheliste kaubavoogude praeguse tasakaalustamatuse põhjuseid, mida sügavamad investeerimissuhted võivad veelgi süvendada, kui nende õiguste ja standardite järgimisel edusamme ei tehta; arvestades, et investeerimisleping ei tohiks seega mõjutada sotsiaalsete ja keskkonnastandardite edasist langemist Hiinas, vaid peaks vastupidi aitama eeltingimusena neid parandada ning tooma sel viisil kaasa tasakaalustatumad ja vastastikku kasulikud kaubandus- ja investeerimissuhted;
- K. arvestades, et investeerimisleping peaks samuti sisaldama investori kohustusi, sealhulgas seoses kinnipidamisega ametiühingute õigusest ja mis tahes muust tööõigusest, ning läbipaistvuse ja keskkonnakaitse põhimõtetest, mis on määratletud mõlema lepinguosalise õiguses, ning see tuleks sõlmida kooskõlas WTO eeskirjade ja muude asjakohaste rahvusvaheliste kokkulepete ja põhiliste konventsioonidega, mille osalised on allkirjastanud ja ratifitseerinud; arvestades, et investeerimislepingud ei peaks hõlmama investeeringuid konkreetselt loodud tsoonides, mis võimaldavad tööõigusest ja töönormidest ja muudest õigusnõuetest kõrvalehoidmist;
- L. arvestades, et sunnitöölaagrites, näiteks süsteemis „ümberharimine töö kaudu” (RTL) (mida üldiselt nimetatakse Laogaiks) toodetud kaubad, mida eksporditakse Euroopa Liitu, ei tohiks saada kasu selle kahepoolse investeerimislepingu raames tehtavatest investeeringutest;
- M. arvestades, et komisjon ja nõukogu on lubanud tagada, et ELi investeerimispoliitikas võetakse arvesse liidu välispoliitika põhimõtteid ja eesmärke, sealhulgas inimõigusi, ning on lubanud jõuda tulemuseni 2013. aastal;
- N. arvestades, et kuna investeerimisleping Hiinaga parandaks oluliselt ELi ja Hiina majandussuhteid, peaks see aitama uuendada ka ELi ja Hiina poliitilist dialoogi, täpsemalt sellistes küsimustes, nagu inimõigused – töhusa ja tulemustele suunatud inimõigustealase dialoogi raames – ja õigusriik, et hoida kooskõlas strateegilise partnerluse vaimuga poliitilisi ja majanduslikke suhteid samaaegselt õigel teel;
- O. arvestades, et investorid ja investeeringud peaksid püüdma oma juhtimis põhimõtete ja tavade kaudu olla kooskõlas selle vastuvõtva riigi ja kohaliku omavalitsuse tasandi arengueesmärkidega, kus investeeringuobjekt asub;
1. tunneb heameelt Euroopa Liidu ja Hiina majandussuhete tugevdamise üle; kutsub ELi ja Hiinat üles lähtuma partnerlusel, korrapärasel kõrgetasemelisel dialoogil ja vastastikusel kasul põhinevatest tasakaalustatud suhetest, mitte vaenulikkust konkurentsist;
 2. juhib tähelepanu asjaolule, et 2001. aastal WTOga ühinenud Hiina peaks pöörama rohkem tähelepanu oma kaubanduse liberaliseerimisele ja oma turu avamisele, et tagada võrdsemad võimalused, ja kiirendama selliste kunstlike takistuste kõrvaldamist, millega ettevõtted Hiina turule minnes silmitsi seisavad;

Kolmapäev, 9. oktoober 2013

3. märgib, et Euroopa ettevõtjad taunivad Hiina turule pääsemist raskendavate arvukate tariifsete ja mittetariifsete tõkete olemasolu, näiteks välismaiste ettevõtjate diskrimineerimise teatavad vormid, tariifide struktuuri keerukus ja tehnilised kaubandustõkked;
4. peab kiiduväärseks turulepääsu lülitamist läbirääkimismandaadi hulka; usub, et Hiina kinnitus turulepääsu läbirääkimistesse lisamise kohta peaks olema läbirääkimiste algatamise eeltingimus;
5. rõhutab, et nii välismaised otseinvesteeringud kui ka portfelliinvesteeringud tuleb selgelt läbirääkimisprotsessi lülitada;
6. võtab teadmiseks, et Hiina ettevõtted peavad Euroopa Liitu üldiselt stabiilseks investeerimiskeskonnaks, kuid taunivad ELi säilinud ekspordisubsiidiumeid Euroopa põllumajandustoodetele ja teatavate kaubandustõkete olemasolu Euroopa turul, nagu tehnilised kaubandustõkked ja piirangud, mis on teatud liikmesriikides seatud kolmanda riigi investeeringute takistamiseks, ning kutsuvad üles eemaldama allesjäänud põhjendamatud takistused ning soodustama investeeringuid ELi liikmesriikidesse; tuletab siiski meelde, et Hiinas loodi hiljuti julgeoleku kontrollimehhanism välisinvesteeringute kontrollimiseks ning selliste mehhanismide kasutamisel nii ELis kui ka Hiinas võib olla seaduslik alus; juhib tähelepanu sellele, et ELil ja Hiinal võib olla legitiimseid julgeolekuprobleeme, millega saab põhjendada mõne sektori täielikku või osalist väljajätmist välisinvesteeringu valdkonnast ajutiselt või pikaajaliselt;
7. juhib tähelepanu asjaolule, et välismaiste ettevõtete peamine lubatud ettevõtlusvorm Hiinas on ühissetevõtte, mis on sageli seotud strateegilise tehnosiirdega, mis võib soodustada Hiina konkurentsivõime arengut Euroopa tööstuse kahjuks; on veendunud, et Hiina suurem avatus muude eeskirjade suhtes, mis võimaldavad välisinvestoritel tegevust alustada ja mis oleks seotud intellektuaalomandi õiguste, tööstusomandi, kaubamärkide ja toodete geograafiliste tähistega nõuetekohase kaitsega, on väga tähtis ja oleks kasulik mõlemale lepinguosalisele ning soodustaks Euroopa ja Hiina majanduse suuremat integratsiooni, mille aluseks on muu hulgas keskkonnahoidlikule tehnoloogiale ja innovatsioonile suunatud majandusliku koostöö strateegilisem käsitlus;
8. on veendunud, et intellektuaalomandi õiguste parem kaitse ja sellega seonduvate eeskirjade tõhus rakendamine Hiinas edendaks suuresti ELi ja muude välisinvestorite investeerimise, uute tehnoloogiliste võimaluste jagamise ja olemasoleva tehnoloogia ajakohastamise eesmärki selles riigis, eriti keskkonnasõbraliku tehnoloogia aspektist;
9. tervitab Hiina ametiasutuste poolt alates Hiina ühinemisest WTOga tehtud jõupingutusi intellektuaalomandi õiguste austamise parandamiseks; taunib siiski jätkuvalt nende ebapiisavat kaitset ja avaldab kahetsust seoses Euroopa ettevõtjatele, eelkõige VKEdele kättesaadavate vahendite ebapiisavusega, mis võimaldaksid tõhusalt võidelda intellektuaalomandi õiguste rikkumiste vastu;
10. väljendab muret Hiina õigussüsteemi ebapiisava usaldusväärsuse üle, mis ei võimalda täita lepingujärgseid kohustusi, ning läbipaistvuse ja ühetaolisuse puudumise üle investeeringuid reguleeriva korra rakendamisel;
11. nõuab tungivalt, et komisjon peaks läbirääkimisi ELi ja Hiina vahelise ambitsioonika ja tasakaalustatud investeerimislepingu sõlmimiseks, mille eesmärk on luua ELi investoritele Hiinas ja Hiina investoritele ELis parem keskkond, sealhulgas parem turulepääs, et suurendada vastastikust kapitali sissevoolu, ning tagada partnermajandustesse investeerivate era- ja riiklike ettevõtete juhtimise läbipaistvus; soovib võtta viitedokumendina aluseks Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) äriühingute juhtimise suunised; nõuab ka paremat õiguskaitset, et tagada aus konkurents avaliku ja erasektori osalejate vahel, vähendada korrupsiooni ja suurendada Hiina ettevõtluskliima õiguskindlust ja prognoositavust;
12. rõhutab, kui oluline on luua kõnealuse lepinguga eeltingimused ausaks konkurentsiks ELi ja Hiina vahel; sel eesmärgil soovib, et komisjon lepiks kokku tugevates ja siduvates läbipaistvust ja ausat konkurentsi käsitlevates sätetes, et võrdsed võimalused kehtiksid ka riigi omanduses olevate ettevõtete ja riiklike investeerimisfondide investeerimistavade suhtes;

Kolmapäev, 9. oktoober 2013

13. nõuab, et läbiräägitav leping hõlmaks nii turulepääsu kui ka investorite kaitset;
14. rõhutab, et miski investeerimislepingus ei piira lepinguosaliste poliitilist tegutsemisruumi ega võimet võtta vastu õigusakte, et järgida õiguspäraseid ja põhjendatud riikliku poliitika eesmärke, püüdes samal ajal mitte muuta olematuks osaliste kohustustest lähtuvat kasu; rõhutab, et prioriteediks peab jääma õigusriigi põhimõtete tagamine kõikidele ELi ja Hiina investoritele ja kodanikele;
15. palub komisjonil tagada riiklike investeerimisfondide täielik läbipaistvus;
16. märgib, et kehtestada tuleks läbirääkimiste selge ajakava ning kaaluda mõistlikke ja mõttekaid üleminekuperioode;
17. on seisukohal, et ELi investeerimisleping Hiinaga peaks tuginema liikmesriikide kogemustel põhinevatele parimatele tavadele, pakkuma rohkem sidusust ning sisaldama järgmisi standardeid:
 - diskrimineerimisest hoidumine (võrdne kohtlemine ja enamsoodustusrežiim investorite ja investeeringute suhtes sarnaste asjaolude korral);
 - keeld võtta vastu ilmselgelt meelevaldseid otsuseid;
 - keeld hoiduda kohtulikust õigusemõistmisest ja eirata nõuetekohase menetluse aluspõhimõtteid;
 - kohustus mitte keelduda õigusemõistmisest kriminaal-, tsiviil- või halduskohtuliku menetluse teel ja vastavalt nõuetekohase menetluse põhimõttele, mis on sätestatud maailma peamistes õigussüsteemides;
 - keeld rakendada investorite vastu väärkohtlemist, sealhulgas survet, sundi ja ahistamist;
 - kaitse otsese ja kaudse sundvõõrandamise vastu ning sundvõõrandamise käigus tekkinud kahjudele vastava piisava hüvitise võimaldamine;
 - seaduslikkuse põhimõtte järgimine natsionaliseerimiste korral;
18. kinnitab, et läbirääkimiste eduka lõpetamise nimel peab kvaliteet alati kiirusest tähtsam olema;
19. märgib, et investeeringute kaitsmise leping peaks sisaldama kaitstavate investeeringute ja investorite selgeid määratlusi ning et investeerimise puhtalt spekulatiivseid vorme ei tohiks kaitsta;
20. nõuab, et leping oleks kooskõlas üldise teenuskaubanduse kokkuleppe (GATS) kohaste mitmepoolsete kohustustega, et täita majandusintegratsiooni lepingu kriteeriumid;
21. tunneb heameelt asjaolu üle, et oodatav õiguskindluse suurenemine aitab VKEdel investeerida välismaale, ja rõhutab, et VKEde häält tuleb läbirääkimistel kuulda võtta (sealhulgas ELi uue Hiina VKE-de keskuse, ELi intellektuaalomandi õiguste VKEde kasutajatoe ja ELi Hiina kaubanduskoja kaasamise kaudu), et sõlmitava lepinguga edendataks nende VKEde rahvusvahelistumist, kes on valmis sisenema teise lepinguosalise turule;
22. rõhutab, et lepingu sõlmimise eeltingimusena tuleks sätestada lepinguosaliste tugev pühendumus jätkusuutlikule ja kaasavale arengule investeerimise valdkonnas majanduslikus, sotsiaalses ja keskkonnavalises mõttes, et rajada ELi ja Hiina vahelised tasakaalustatumad kaubandus- ja investeerimissuhted, mis ei põhine valdavalt Hiina madalatel tööjõukuludel ja puudulikel keskkonnastandarditel;

Kolmapäev, 9. oktoober 2013

23. rõhutab, et ELi sõlmitavad investeerimislepingud ei tohi olla vastuolus põhiväärtustega, mida EL soovib oma välispoliitika kaudu edendada, ning ei tohi seega piirata riikliku sekkumise võimalust, eelkõige sel puhul, kui tegemist on riikliku poliitika eesmärkidega, näiteks sotsiaalsed ja keskkonnavalased kriteeriumid, võltsimisvastase võitlus, inimõigused, julgeolek, töötajate ja tarbijate õigused, rahvatervis ja ohutus, tööstuspoliitika ja kultuuriline mitmekesisus; nõuab, et lepingusse lisataks vastavad siduvad eriklauslid;

24. nõuab, et sarnaselt muude ELi poolt sõlmitud kaubandusalaste kohustustega oleks avalike teenuste kaitse aluspõhimõtteks ka käesoleva lepingu raamistikus;

25. rõhutab, et ELi ja Hiina investeerimislepingu edasine areng põhineb vastastikusel usaldusel ja WTO kohustuste täielikul järgimisel; taunib teatud kasvupotentsiaaliga sektorite, sealhulgas päikesepaneelide valdkonna suurt riiklikku subsideerimist, ning kutsub komisjoni üles tagama, et läbirääkimiste kiirendamiseks kõrvaldatakse täielikult sellise dumpingu ja subsideerimise kahjulik mõju;

26. soovib, et turulepääsuga seoses võivad mõlemad lepinguosalisel rakendada asjakohaseid järkjärgulisi kasutuselevõtuperioode ja üleminekukorda teatavates sektorites, et muuta kergemaks nende täielik või osaline liberaliseerimine; võtab ka teadmiseks, et kumbki lepinguosaline ei tohi võtta kohustusi teatavates sektorites; kutsub sellega seoses jätma turulepääsu teemalisest läbirääkimistest välja kultuuri- ja audiovisuaalsisuga teenused vastavalt ELi aluslepingute vastavatele sätetele; rõhutab, et tegeleda tuleks sekkuva tööstuspoliitikaga, intellektuaalomandi õiguste ebapiisava kaitsega, ebaselgusega sisus ja eeskirjade kohaldamises ning muude mittetariifsete ja tehniliste kaubandustõkete;

27. on seisukohal, et kuna Hiina turule on raske pääseda riigiettevõtete olulise rolli tõttu, peaks käesolev leping selleks, et olla tasakaalustatud, kujutama endast soodsat võimalust riigiettevõtete ja eraettevõtete vahel võrdsete konkurentsitingimuste kehtestamiseks;

28. rõhutab, et lepingus on vaja tagada ELi õigus jätta Hiina investorid teatud strateegilistest sektoritest välja;

29. rõhutab, et mitte miski käesolevas lepingus ei takista lepinguosalistel, sealhulgas Euroopa Liidul ja selle liikmesriikidel, määratleda ja rakendada poliitikat kultuurilise mitmekesisuse edendamiseks ja kaitseks;

30. rõhutab, et lepinguga tuleb edendada investeringuid, mis on jätkusuutlikud, kaasavad ning keskkonnasõbralikud (eriti kaevandustööstuses) ja edendavad investeringute objektiks olevates ettevõtetes kvaliteetseid töötingimusi;

31. nõuab klausli lisamist, mille kohaselt investor annab võimalikule vastuvõtvale riigile üle asjakohase teabe, mida see osaline võib nõuda kõnealuse investeringu kohta otsuste vastuvõtmiseks või lihtsalt statistilisel eesmärgil, ning teine lepinguosaline kaitseb avalikustamise eest mis tahes konfidentsiaalset äriteavet, mis võib kahjustada investori või investeringu konkurentsivõimet;

32. rõhutab vajadust kaasata tulevaste lepingusse Rahvusvahelise Valuutafondi egiidi all vastu võetud Santiago põhimõtetele põhinevad sätted riigiettevõtete ja riiklike investeerimisfondide läbipaistvuse ja juhtimise kohta, milles määratakse kindlaks riiklike investeerimisfondide juhtimise ja institutsioonilise struktuuriga ning nende investeerimisstrateegia läbipaistvusega seotud põhimõtted;

Kolmapäev, 9. oktoober 2013

33. kordab oma nõudmist tõhusa ettevõtja sotsiaalse vastutuse klausli järele kooskõlas ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtetega; kinnitab, et investorid peaksid kohaldama ILO kolmepoolset deklaratsiooni rahvusvaheliste ettevõtete ja sotsiaalpoliitika põhimõtete kohta ning OECD juhtpõhimõtteid rahvusvahelisele ettevõtetele, samuti konkreetseid või valdkondlikke vastutustundlike tavade standardeid, kui need on olemas; nõuab siduvaid sotsiaalseid ja keskkonnaalaseid klausleid, mis oleksid osa täiemahulisest jätkusuutliku arengu peatükist, mille suhtes kohaldataks vaidluste lahendamise mehhanismi; kutsub mõlemat lepinguosalist rakendama jätkusuutlikku ja kaasavat investeerimisstrateegiat, mis peaks hõlmama ettevõtete sotsiaalse vastutuse klauslit koos konkreetsete suunistega investoritele, samuti tõhusat hindamismetoodikat ametiasutustele, kes jälgivad investeringuid nende sotsiaalse ja keskkonnaalase mõju aspektist;

34. rõhutab, et leping kohustab Hiina investoreid ELis järgima Euroopa sotsiaalseid standardeid ja sotsiaalse dialoogi alaseid nõudeid;

35. rõhutab, et ELi ja Hiina kahepoolne investeerimisleping peab aitama kaasa nii jätkusuutlikule majanduskasvule kui ka töökohtade loomisele ning edendama koostööt ja edasiviivat ülekanduvat mõju teiste piirkondlike kaubandus- ja investeerimislepingute vahel, millega EL või Hiina on ühinenud;

36. kutsub komisjoni üles täiendama oma mõjuhindangut ning hindama ka ELi ja Hiina investeerimislepingu mõju inimõigustele, nagu ta on lubanud teha ELi inimõiguste ja demokraatia strateegilise raamistiku ja tegevuskava raames;

37. on seisukohal, et leping peab sisaldama sätet, mille kohaselt kõik investorid peavad täiel määral järgima vastuvõtva lepinguosalise õigust kohalikul, piirkondlikul, riiklikul ning kui see on asjakohane, siis riigiülel tasandil, ning õigusriigi põhimõtet mittejärgivate investorite suhtes võib asjaomase jurisdiktsiooni kohtus algatada tsiviilhagi vastutuse tuvastamiseks seoses investeringutega tehtud ebaseaduslike tegude ja otsuste eest, sealhulgas juhtudel, kui need teod või otsused põhjustavad märkimisväärset keskkonnakahju, isikukahju või inimohvreid;

38. nõuab tungivalt, et kokkulepe sisaldaks klauslit, mis keelab nõrgendada sotsiaalseid ja keskkonnaalaseid õigusakte, et meelitada ligi investeringuid, ning et mõlemad lepinguosalisel peavad need õigusaktid tõhusalt ellu viima püsiva või korduva tegevuse või tegevusest hoidumisega, et soodustada oma territooriumil investeringute tekitamist, omandamist, laiendamist või säilitamist;

39. nõuab, et ELi ja Hiina kahepoolne investeerimisleping vastaks ELi õigustikule, sealhulgas kehtivatele sotsiaal- ja keskkonnaalastele õigusaktidele, ning et mõlemad osalisel peavad õigusaktid neis valdkondades tõhusalt ellu viima, et kõik käesoleva lepingu sätted soodustaksid mõlema poole territooriumil seaduslikku investeringute tekitamist, omandamist, laiendamist või säilitamist ning edendaksid parimaid ettevõtlustavasid ja ausat ettevõtlust;

40. rõhutab vajadust nõuda lepingus, et välisinvestorid järgiksid ELi andmekaitse standardeid;

41. väljendab sügavat muret rahvusvahelisele vahekohtunikele antud õiguste pärast tõlgendada investorite kaitset käsitlevaid sätteid laialt, mis on kaasa toonud avaliku võimu poolse õigusjärgse reguleerimise välistamise; nõuab, et lepinguosalisel poolt vaidluste lahendamiseks määratud vahekohtunikud oleksid erapooletud ja sõltumatud ning et vahekohtus teeks otsuseid vastavalt toimimisjuhendile, mis põhineb ÜRO Rahvusvahelise Kaubandusõiguse Komisjoni (UNCITRAL) ja Rahvusvahelise Investeringuvaidluste Lahendamise Keskuse (ICSID) eeskirjadel ning kõikidel muudel osalistel poolt tunnustatud ja aktsepteeritud rahvusvahelistel konventsioonidel ja standarditel;

Kolmapäev, 9. oktoober 2013

42. on seisukohal, et esmajärjekorras tuleb investeerimislepingusse lisada tõhusad riikidevaheliste ning investori ja riigi vaheliste vaidluste lahendamise mehhanismid, et ennetada ühest küljest tähtsusetute nõuete sattumist põhjendamatu kohtulikule arutamisele ning tagada teisest küljest, et kõikidel investoritel on juurdepääs õiglasele kohtulikule arutamisele, millele järgneb kõikide vahekohtu otsuste viivitamatu täitmine;
43. on seisukohal, et lepingus tuleks sätestada riikidevaheliste vaidluste lahendamise kord ja investori ja riigi vaheliste vaidluste lahendamise mehhanismid, mis on osa piisavast õigusraamistikust ja mille suhtes kohaldatakse rangeid läbipaistvuskriteeriumeid;
44. palub ELil ja Hiinal luua ühiselt varajase hoiatamise mehhanism, et neil oleks võimalus lahendada ennetavalt kõik kaubanduse või investeringutega seotud tekkivad vaidlused võimalikult varajases etapis, rakendades kõiki asjakohaseid meetmeid, sealhulgas pehmet jõudu ja kaubandusdiplomaatiat;
45. on lisaks seisukohal, et investeerimisleping peab hõlmama sätteid kohtuvälise vaidluse lahendamise kohta, et edendada kiiret, taskukohast ja rahumeelset vaidluste lahendamist lepinguosaliste vahel, kes otsustavad vabatahtlikult seda võimalust kasutada;
46. teeb ettepaneku, et vaidluste lahendamise paindlikud mehhanismid, nagu vahendusmenetlus, oleksid lepingus täpselt määratletud, näiteks seoses kestuse, maksumuse ning lepinguosaliste poolt aktsepteeritud lahenduste rakendamisega;
47. väljendab seisukohta, et pärast ELi–Hiina vahelise investeerimislepingu sõlmimist ja täielikku ratifitseerimist asendab see kooskõlas liidu õigusega kõik olemasolevad kahepoolsed investeerimislepingud ELi üksikute liikmesriikide ja Hiina vahel;
48. soovib avada läbirääkimised üksnes tingimusel, et Hiina riiginõukogu on andnud eelnevalt ametliku nõusoleku, et investeerimisleping hõlmab ka turulepääsu;
49. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

P7_TA(2013)0412

ELi ja Taiwani kaubandussuhted**Euroopa Parlamendi 9. oktoobri 2013. aasta resolutsioon ELi ja Taiwani kaubandussuhete kohta (2013/2675(RSP))**

(2016/C 181/09)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse oma 17. veebruari 2011. aasta resolutsiooni Euroopa 2020. aasta strateegia kohta ⁽¹⁾,

— võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikli 3 lõiget 5 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 7, kus sätestatakse vastavalt, et „suhetes maailmaga [...] toetab liit [...] rahvusvahelise õiguse ranget järgimist ja arendamist” ja et „liit tagab erinevate poliitikavaldkondade ja meetmete kooskõla”,

⁽¹⁾ ELT C 188 E, 28.6.2012, lk 42.